

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д. Пшеничного

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан факультету

тваринництва та водних біоресурсів

Руслан КОНОНЕНКО

» 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри годівлі тварин та
технології кормів ім. П.Д. Пшеничного
Протокол № 12 від 15 травня 2024 р.

Завідувач кафедри

Михайло СИЧОВ

«РОЗГЛЯНУТО»

гарант програми, д.с.г.н., професор.

Наталія ПРОКОПЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДИКА ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ»

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники: професор кафедри годівлі тварин та технології кормів ім.
П.Д.Пшеничного, д.с.г.н. Володимир ОТЧЕНАШКО

(посада, наукова ступінь, вчене звання)

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни
Методика дослідної справи
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітній рівень		
Освітній рівень	Бакалавр	
Галузь знань	<u>20</u> Аграрні науки та продовольство	
Спеціальність	<u>204</u> Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	<u>120</u>	
Кількість кредитів ECTS	<u>4</u>	
Кількість змістових модулів	<u>2</u>	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	<u>3</u>	<u>3</u>
Семестр	<u>6</u>	<u>6</u>
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Практичні заняття	-	-
Лабораторні заняття	30 год.	
Самостійна робота	<u>60 год.</u>	116 год.
Індивідуальні завдання	-	-
Курсове проектування	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	4 год.	

1. Мета, завдання та компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Методика дослідної справи»

Мета дисципліни – формування у студентів системи знань, умінь і навичок з основних принципів методології проведення досліджень у тваринництві, сучасної класифікації експериментів, способів підбору, систематизації і аналізу наукової інформації та результатів досліджень, порядку оформлення наукової роботи та права на інтелектуальну власність.

Завдання дисципліни – надати майбутнім фахівцям необхідний комплекс знань з методики постановки зоотехнічних дослідів, узагальнення та аналізу їх результатів, формулювання відповідних висновків, впровадження результатів досліджень у виробництво та оформлення наукової роботи, а також формування пізнавальної зацікавленості до наукових досліджень та розвиток здібностей і творчої активності студентів.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-5. Контролювати якість виконуваних робіт.

ПРН-7. Визначати шляхи пошуку, оброблення та узагальнення інформації.

ПРН-21. Показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Методика дослідної справи» для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	і н д	с.р.
Змістовий модуль 1. Ідейно-теоретична розробка експерименту												
Тема 1. Вступна лекція. Поняття про науку, закономірності її розвитку і класифікація наукових досліджень. Поняття науки і наукової діяльності.	8	2		2		4	10	2			8	
Тема 2. Організація науково-дослідної роботи з тваринництва в Україні та основні напрями наукових досліджень.	8	2		2		4	10	2			8	
Тема 3. Науково-технічний прогрес і його значення у розвитку тваринництва.	8	2		2		4	10				10	
Тема 4. Основні принципи ведення науково-дослідної роботи.	8	2		2		4	10				10	
Тема 5. Основні етапи творчого наукового процесу.	8	2		2		4	10				10	
Тема 6. Наукове обґрунтування постановки дослідження та побудова робочої гіпотези	8	2		2		4	10				10	
Разом за змістовим модулем 1	48	12		12		24	60	4			56	
Змістовий модуль 2. Планування, проведення та оформлення результатів експерименту												
Тема 7. Зоотехнічні дослідження, їх класифікація та методи	8	2		2		4	7				7	

постановки.												
Тема 8. Організація і проведення зоотехнічного дослідження за методом груп	8	2	2		4	7						7
Тема 9. Особливості проведення дослідів на тваринах різних видів	8	2	2		4	7						7
Тема 10. Годівля, утримання та облік продуктивності піддослідних тварин	8	2	2		4	7						7
Тема 11. Організація і проведення селекційного експерименту	8	2	2		4	7						7
Тема 12. Методологія проведення дослідів з годівлі тварин, вивчення перетравності кормів та обміну речовин у тварин	8	2	2		4	7						7
Тема 13. Аналіз та основні шляхи підвищення вірогідності результатів досліджень	8	2	2		4	7						7
Тема 14. Оформлення науково-дослідної роботи та права на інтелектуальну власність	8	2	2		4	7						7
Тема 15. Економічний ефект від впровадження наукових розробок	8	2	2		4	4						4
Разом за змістовим модулем 2	72	18	18		36	60						60
Усього годин	120	30	30		60	120	4					116

3. Теми лабораторних занять з дисципліни Методика дослідної справи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планування зоотехнічного дослідження	2
2	Розробка схеми дослідження з вивчення перетравності поживних речовин кормів.	2
3	Визначення перетравності досліджуваного корму	2
4	Визначення поживності досліджуваного корму за результатами зоотехнічного аналізу	2
5	Планування дослідження з питань тваринництва на тему за цікавістю студента	2
6	Визначення мети і завдання та наукове обґрунтування дослідження на тему за цікавістю студента.	2
7	Підбір тварин для дослідження за способом пар - аналогів	1
8	Підбір тварин для дослідження за способом груп - аналогів	1
9	Розробка схем годівлі і утримання піддослідних тварин	2
10	Складання раціонів для тварин за умовами дослідів	2
11	Розробка схеми дослідів з розведення с.- г. тварин	2
12	Облік продуктивності піддослідних тварин	2
13	Біометрична обробка і аналіз показників досліджень	2
14	Порядок захисту наукової роботи	2
15	Наукова доповідь за матеріалами дослідження, що ставиться на тему за цікавістю студента	2
16	Оформлення прав на інтелектуальну власність.	2

4. Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Побудова робочої гіпотези дослідження та планування експерименту	7
2.	Розробка методики проведення дослідів за визначеною темою	7
3.	Вибір методу проведення дослідів та добір тварин у групи	7
4.	Аналіз результатів досліджень та оформлення результатів наукової роботи	7
5.	Фахові періодичні наукові видання. Опублікування результатів наукових досліджень	7
6.	Періодичні видання, що входять до наукометричних міжнародних баз	7
7.	Патентування корисної моделі. Апробація та впровадження результатів наукових досліджень	7
8.	Вимоги до оформлення бакалаврської кваліфікаційної роботи	7
9.	Захист бакалаврської кваліфікаційної роботи	4

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- розрахункові роботи;
- захист лабораторних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних робіт;

- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (затверджене 22.12.2023 р., протокол № 6).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Методика дослідної справи» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2345>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручник;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни «Методика дослідної справи» для здобувачів вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Методика дослідної справи»/Кривенок М.Я., Уманець Д.П., Боярчук С.В., Позняковський.Ю.В. // ЦП «Компринт», -К. -2018. – 55 с.

Основна література

1. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві: навчальний посібник для студентів вищих аграрних навчальних закладів освіти. І.І.Ібатуллін, О.М.Жукорський [та ін.]. К.: Аграрна Наука, 2017. - 328 с.
2. Кононенко В.К., Ібатуллін І.І, Патров В.С. Практикум з основ наукових досліджень у тваринництві. – К.: Аграрна освіта 2003. – 133 с.

Додаткова література

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. <http://library.nubip.edu.ua/>
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua/>
4. <http://www.aginternetnetwork.net/%20>
5. <http://www.fao.org/>
6. <http://uran.net.ua/~ukr/frames-biblio.htm>
7. <https://ovidsp.ovid.com/autologin.html>
8. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/index>